

DİĞER ÜCRET GELİRLERİNİN VERGİLENDİRİLMESİ REHBERİ

**Kazançları basit
usulde tespit edilen
ticaret erbabı
yanında çalışanlar**

**Özel hizmetlerde
çalışan şoförler**

**Özel inşaat sahiplerinin
ücretle çalıştırdığı
inşaat işçileri**

**Gayrimenkul sermaye
iradı sahibi yanında
çalışanlar**

ÜCRETSİZDİR

Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı

Ocak / 2020

Yayın No: 331

Ayrıntılı bilgi için;
Vergi İletişim Merkezi (VİMER)

www.gib.gov.tr

Bu Rehber, yayım tarihinde yürürlükte olan mevzuat dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Mevzuat Bilgilerine ve Güncel Haberlere;

- Başkanlığımız internet sayfasından,
- Sosyal medya hesaplarından,
- e-Posta bilgilendirme sisteminden,

ulaşabilirsiniz.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı
Ocak / 2020
Yayın No: 331

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	1
2. DİĞER ÜCRETLİ KAPSAMINDA VERGİLENDİRİLEN HİZMET ERBAPLARI.....	1
3. DİĞER ÜCRETLİLERDEN İŞE BAŞLAMADA ARANACAK BELGELER	2
4. VERGİLENDİRME DÖNEMİ, TARH VE TAHAKKUK ZAMANI İLE YERİ	2
5. VERGİNİN MATRAHI VE HESAPLANMASI	3
6. HESAPLANAN VERGİNİN ÖDENMESİ.....	4
7. DİĞER ÜCRETLİ ÇALIŞTIRAN İŞVERENLERİN SORUMLULUĞU	4
8. DİĞER HUSUSLAR	5
9. DİĞER ÜCRETLİLERİN VERGİLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN ÖRNEKLER	5

1. GİRİŞ

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre ücret gelirleri; gerçek ücretler ve diğer ücretler olmak üzere iki şekilde vergilendirilmektedir. Gerçek usulde elde edilen ücret gelirlerinin vergilendirilmesi tevkiyat usulü ve/veya yıllık beyanname verilmesi yöntemiyle yapılmaktadır.

Diğer ücretli hizmet erbabının ödeyeceği gelir vergisi, hizmetin verileceği takvim yılının ikinci ayında (şubat) hesaplanmaktadır. Diğer ücretli hizmet erbabının safi ücretleri, takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgari ücretin yıllık brüt tutarının %25'i olarak hesaplanmaktadır. Bulunan safi ücret tutarına vergi tarifesi uygulanarak ödenecek gelir vergisi hesaplanmaktadır.

Bu Rehber, 2020 yılında diğer ücret geliri elde eden hizmet erbablarına yönelik olarak hazırlanmıştır. Rehberde; diğer ücret geliri elde eden hizmet erbablarının kimler olduğu, işe başlamada aranacak belgeler, verginin tarh yeri ve zamanı, verginin hesaplanması ve tahakkuku ile verginin ödeme zamanı ve işverenlerin sorumluluğu konularında açıklamalar yer almaktadır.

2. DİĞER ÜCRETİ KAPSAMINDA VERGİLENDİRİLEN HİZMET ERBAPLARI

Gelir Vergisi Kanunu'nun 64'üncü maddesine göre diğer ücretli kapsamında sayılan hizmet erbabları şöyledir;

- Kazançları basit usulde tespit edilen ticaret erbabı yanında çalışanlar,
- Özel hizmetlerde çalışan şoförler,
- Özel inşaat sahiplerinin ücretle çalıştırdığı inşaat işçileri,
- Gayrimenkul sermaye iradı sahibi yanında çalışanlar,
- Gerçek ücretlerinin tespitine imkân olmaması nedeniyle, Danıştay'ın olumlu görüşü ve Hazine ve Maliye Bakanlığınca bu kapsama alınanlar.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 64'üncü maddesine göre diğer ücret gelirleri için yıllık beyanname verilmez ve diğer gelirler nedeniyle beyanname verilmesi halinde de diğer ücret gelirleri beyannameye dahil edilmez.

3. DİĞER ÜCRETLİLERDEN İŞE BAŞLAMADA ARANACAK BELGELER

Diğer ücret kapsamına giren hizmet erbabının mükellefiyet tesisinde dilekçe ekinde;

- Kimlik kartı, yabancılarda pasaportun noter onaylı örneği ya da vergi dairesi yetkililerine onaylatmak üzere aslı ve fotokopisi,
- İşverenden alınan iş bildirimi (iş bildiriminde işverenin adı, soyadı, bağlı olduğu vergi dairesi başkanlığı/vergi dairesi müdürlüğü, vergi kimlik numarası/Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, adresi ve imzası bulunmalıdır.),

aranır.

Mükellefiyet tesisi yapılan hizmet erbabına vergi dairesince vergi karnesi verilir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 247'nci maddesine göre, diğer ücret kapsamında vergilendirilenler vergi karnesi almaya mecbur olup, vergi karnelerinin kendileri tarafından yazılması gereken kısımlarını doldurduktan sonra, vergi bakımından durumlarını kayıt ve tescil ve karneye işaret ettirmek üzere, bunları bağlı oldukları vergi dairesine ibraz etmekle yükümlüdürler.

Mükelleflerin doldurdıkları karneyi vergi dairesine ibraz etmeleri veya değişikliği karneye işaret ettirme süresi, işe başlama veya değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren bir aydır.

Vergi karnesi alan diğer ücretliler almış oldukları vergi karnelerini, işin devam ettiği sürece muhafaza ederler.

4. VERGİLENDİRME DÖNEMİ, TARH VE TAHAKKUK ZAMANI İLE YERİ

Diğer ücretlerde vergilendirme dönemi hizmetin ifa olunduğu takvim yılıdır.

Diğer ücretli hizmet erbabının ödeyeceği gelir vergisi; hizmetin ifa olunduğu takvim yılının ikinci ayında, takvim yılı içinde işe başlanması halinde, işe başlama tarihinden itibaren bir ay içinde tarh edilip tahakkuka bağlanır.

Diğer ücret sahiplerinin tarh zamanlarının sona ermesinden önce memleketi terk etmesi halinde, memleketi terk tarihinden önce 15 gün içinde verginin tarh edilerek tahakkuka bağlanması gerekir.

Diğer ücretlerde ödenecek gelir vergisi, mükellefin ikametgahının bulunduğu yer vergi dairesince tarh edilir. Tarhiyatın ikametgahlarının bulunduğu yer vergi dairesince yapılmadığı durumlarda, tarhiyat faaliyetin icra edildiği yerin vergi dairesince yapılır.

5. VERGİNİN MATRAHI VE HESAPLANMASI

Gelir Vergisi Kanunu'nun 64'üncü maddesine göre, hizmet erbabının safi ücretleri takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgari ücretin yıllık brüt tutarının % 25'idir.

Takvim yılı içinde işe başlayan diğer ücret sahiplerinin vergi matrahı; yıllık diğer ücret matrahından, işe başlama ayı hariç tutulmak suretiyle, o yılın sonuna kadarki aylara isabet eden miktardır.

Takvim yılının birinci yarısı içinde işini bırakan diğer ücret sahiplerinden, keyfiyeti takvim yılının ikinci yarısı girmeden haber verenlerin ikinci taksite isabet eden vergileri terkin olunur.

2020 takvim yılı başında işçiler için uygulanan asgari ücretin aylık brüt tutarı 2.943 TL olarak belirlenmiştir.

Örnek 1: Basit usulde mükellef olan Bay (A)'nın yanında çalışan diğer ücretli hizmet erbabı Bay (B)'nin 2020 yılındaki safi ücret tutarı (vergi matrahı) ve ödeyeceği gelir vergisinin hesaplanması aşağıdaki şekilde olacaktır.

2020 Takvim yılı başında işçiler için uygulanan asgari ücretin aylık brüt tutarı	2.943 TL
2020 Takvim yılı başında geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarı (2.943X 12 =)	35.316 TL
Safi ücret tutarı (35.316 X %25=)	8.829 TL
Yıllık vergi matrahı	8.829 TL
Hesaplanan vergi tutarı (8.829 X %15)	1.324,35 TL
1. Taksit tutarı (Şubat/2020) (1.324,35/2 =)	662,17 TL
2. Taksit tutarı (Ağustos/2020)	662,18 TL

Diğer ücretli Bay (B)'nin 2020 yılı Şubat ayında vergi karnesine kaydettireceği yıllık vergi tutarı 1.324,35 TL olup, bu tutarın iki eşit taksitte ödemesi gerekmektedir.

6. HESAPLANAN VERGİNİN ÖDENMESİ

Gelir Vergisi Kanunu'nun 118'inci maddesine göre diğer ücretlinin vergisi;

- Öteden beri işe devam edenlerde yıllık verginin yarısı takvim yılının ikinci ayında (1 Şubat – 2 Mart 2020) diğer yarısı ise sekizinci ayında (1 – 31 Ağustos 2020),
- Takvim yılının birinci yarısı içinde işe başlayanlarda, yıllık verginin yarısı verginin karneye yazıldığı ayda, diğer yarısı takvim yılının sekizinci (Ağustos/2020) ayında,
- Takvim yılının ikinci yarısı içinde işe başlayanlarda ise verginin karneye yazıldığı ayda,

ödenmesi gerekmektedir.

Verginizi Başkanlığımıza ait www.gib.gov.tr internet adresinde yer alan anlaşmalı bankalardan ve tüm vergi dairelerimizden ödeyebilirsiniz.

7. DİĞER ÜCRETLİ ÇALIŞTIRAN İŞVERENLERİN SORUMLULUĞU

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 251'inci maddesine göre, kazançları basit usulde tespit edilen ticaret erbabı ile götürü gider usulünü kabul eden gayrimenkul sermaye iradı sahipleri, yanlarında çalışan hizmet erbabının belirlenen süre içinde karne almalarını ve karnelerinde yazılı vergileri ödemelerini temin etmeye mecburdurlar.

Bu mecburiyete uyulmadığı takdirde;

- Zamanında karne almamış veya vergisini tarh ettirmemiş olan hizmet erbabının vergisi işveren adına tarh edilir ve vergi cezası da aynı işveren adına kesilerek tahsil edilir.
- Vergi Karnesini zamanında almış ve vergisini tarh ettirmiş olan hizmet erbabının zamanında ödenmemiş olan vergisi ve gecikme zammı da yanında çalıştığı tespit edilen işverenden tahsil edilir.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 122'nci maddesine göre diğer ücret kapsamında vergilendirilen hizmet erbabının Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesine tabi işverenler nezdinde çalışmaya başlaması halinde, bu tarihten sonraki aylara ait olmak üzere peşin ödemiş oldukları vergiler gerçek ücretleri üzerinden hesaplanan vergilere mahsup edilir ve mahsubu yapılan miktar hizmet erbabının vergi karnesine işveren tarafından kaydedilir.

Diğer ücretliye ödenen ücret tutarları gerçek usulde gelir vergisi tevkifatına tabi tutulmadığından, 5510 sayılı Kanuna göre sigortalı çalışanları bildirmekle yükümlü olan işverenler tarafından verilecek Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinde vergi tevkifatına ilişkin kısımlar doldurulmaz.

8. DİĞER HUSUSLAR

Diğer ücretlilerin, Gelir Vergisi Kanununun;

- 32'nci maddesinde yer alan asgari geçim indiriminden,
- 31'inci maddesinde yer alan engellilik indiriminden,
- 63'üncü maddesinde yer alan sigorta primi, şahıs/hayat sigorta primleri ve sendika aidatları gibi indirimlerden,

yararlanması mümkün değildir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 238'inci maddesine göre diğer ücret üzerinden vergiye tabi hizmet erbabına yapılan ücret ödemeleri için ücret bordrosu düzenlenmez.

9. DİĞER ÜCRETLİLERİN VERGİLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN ÖRNEKLER

Örnek 2: Ankara'da berberlik faaliyetinden dolayı basit usulde mükellef olan Bay (C)'nin yanında 15 Mart 2020 tarihinden itibaren diğer ücretli olarak çalışmaya başlayan Bay (D)'nin 2020 yılındaki safi ücret tutarı (vergi matrahı) ve ödeyeceği gelir vergisinin hesaplanması aşağıdaki şekilde olacaktır.

2020 Takvim yılı başında işçiler için uygulanan asgari ücretin aylık brüt tutarı	2.943 TL
2020 Takvim yılı başında geçerli olan asgari ücretin 9 aylık brüt tutarı ($2.943 \times 9 =$)	26.487 TL
Safi ücret tutarı ($26.487 \times \%25 =$)	6.621,75 TL
Yıllık vergi matrahı	6.621,75 TL
Hesaplanan vergi tutarı ($6.621,75 \times \%15$)	993,26 TL
1. Taksit tutarı (Mart/2020) ($993,26 / 2 =$)	496,63 TL
2. Taksit tutarı (Ağustos/2020)	496,63 TL

Örnekteki diğer ücretlinin gelir vergisi, işe başladığı Mart 2020 ayı hariç olmak üzere Nisan ayından itibaren kalan 9 ay üzerinden hesaplanacaktır. 2020 yılı için hesaplanan vergi tutarı 993,26 TL olup, diğer ücretli Bay (D)'nin Mart 2020 ayında vergi karnesine kaydettireceği vergi tutarının ilk taksiti verginin karneye yazıldığı Mart/2020 ayında, ikinci taksiti ise Ağustos/2020 ayında ödenecektir.

Örnek 3: 10/02/2020 tarihinde kendi arsası üzerinde özel inşaatla başlayan Bay (E)'nin yanında diğer ücretli olarak işe başlayan Bay (F), gelir vergisini Şubat ayında tarh ettirdikten ve birinci taksit tutarını ödedikten sonra Nisan/2020 ayında işi bırakmış ve bu durumu Mayıs ayında vergi dairesine bildirmiştir. Bay (F)'nin 2020 yılındaki safi ücret tutarı (vergi matrahı) ve ödeyeceği gelir vergisinin hesaplanması aşağıdaki şekilde yapılacaktır.

2020 Takvim yılı başında işçiler için uygulanan asgari ücretin aylık brüt tutarı	2.943 TL
2020 Takvim yılı başında geçerli olan asgari ücretin 10 aylık brüt tutarı ($2.943 \times 10 =$)	29.430 TL
Safi ücret tutarı ($29.430 \times \%25 =$)	7.357,50 TL
Yıllık vergi matrahı	7.357,50 TL
Hesaplanan vergi tutarı ($7.357,50 \times \%15$)	1.103,62 TL
1. Taksit tutarı (Şubat/2020) ($1.103,62 / 2 =$)	551,81 TL

Örnekteki diğer ücretlinin gelir vergisi, işe başladığı Şubat ayı hariç olmak üzere Mart ayından itibaren kalan 10 ay üzerinden hesaplanacaktır. 2020 yılı için hesaplanan vergi tutarı 1.103,62 TL olup, diğer ücretli Bay (F)'nin Şubat 2020 ayında vergi karnesine kaydettirdiği vergi tutarının ilk taksiti verginin karneye yazıldığı Şubat/2020 ayında ödenmesi gerekecektir. Ödevlinin birinci taksitde isabet eden vergisi; çalışılan aya isabet eden kısım değil, birinci taksit tutarının tamamı olan 551,81 TL olacaktır. Bay (F) Nisan/2020 ayında işi bırakmış olduğundan adına tarh edilen 2020 yılı diğer ücret gelir vergisinin ikinci taksitine isabet eden 551,81 TL'lik vergi (Ağustos/2020 ayında ödenecek olan vergi) vergi dairesince terkin edilecektir.

Örnek 4: 2020 yılı Ekim ayında basit usule tabi taksi işletmecisinin yanında işe başlayan diğer ücretli Bay (G)'nin 2020 yılındaki safi ücret tutarı (vergi matrahı) işe başladığı Ekim ayı hariç olmak üzere Kasım ayından itibaren kalan 2 ay üzerinden hesaplanacaktır. Bay (G)'nin 2020 yılındaki safi ücret tutarı (vergi matrahı) ve ödeyeceği gelir vergisinin hesaplanması aşağıdaki şekilde yapılacaktır.

2020 Takvim yılı başında işçiler için uygulanan asgari ücretin aylık brüt tutarı	2.943 TL
2020 Takvim yılı başında geçerli olan asgari ücretin 2 aylık brüt tutarı (2.943 X 2=)	5.886 TL
Safi ücret tutarı (5.886 X %25=)	1.471,50 TL
Yıllık vergi matrahı	1.471,50 TL
Hesaplanan vergi tutarı (1.471,50 X %15)	220,72 TL
Ekim/2020 ayında ödenecek vergi tutarı	220,72 TL

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

EN HIZLI ÖDEME NOKTASI

- Tapu harcı ödeme
- T.C. kimlik kartı bedeli ödeme
- Pasaport harcı ve değerli kağıt bedeli ödeme
- Sürücü belgesi harcı ve değerli kağıt bedeli ödeme
- Motorlu taşıtlar vergisi ödeme
- Trafik para cezası ödeme
- Vergi borcu sorgulama ve ödeme

İTERAKTİF
VERGİ DAİRESİ İLE
VERGİ DAİREM 7/24 CEBİMDE!

Ödemelerinizi İnteraktif Vergi Dairesi uygulamasını cep telefonunuza indirerek veya <https://vd.gib.gov.tr> adresi üzerinden ister banka kartı, ister kredi kartı ile online gerçekleştirebilirsiniz.

 /gib.sosyalmedya

 /gibsosyalmedya

 /gib.sosyalmedya

 /gibsosyalmedya

 /gibsosyalmedya

Ayrıntılı bilgi için;
www.gib.gov.tr